

РЕШЕНИЕ

№ 21

гр. Силистра, 19.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СИЛИСТРА в публично заседание на двадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Добринка С. Стоева

Членове: Кремена Ив. Краева
Десислава Г. Петрова

при участието на секретаря ГА.на Н. Й.
като разглежда докладваното от Добринка С. Стоева Въззивно гражданско дело № 20213400500288 по описа за 2021 година
и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производство по чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение № 26/25.09.2019 г. на ТРС по гражданско дело № 219/2018 г. е допусната делбата на следните недвижими имоти: **1.НИВА в землището на с. Зарица, общ. Главиница, ЕКАТТЕ 31406, с площ от 32,998 дка**, пета категория, в местността „КОДЖА ЕКЕНЛИК”, съставляваща имот № 015009 по плана за земеразделяне, при граници (съседи): имот № 015010 - нива, имот № 001032 - полски път, имот № 015008 - нива и имот № 001033 - нива; **2. НИВА в землището на с. Зарица, общ. Главиница, ЕКАТТЕ 31406, с площ от 30.000 дка**, трета категория, в местността ”САЯ ОРМАН”, съставляваща имот Лго 006008 по плана за земеразделяне, при граници и съседи: имот № 006007 - нива, имот № 001019 - полски път, нива № 006009 - нива и нива № 001020 — полски път при квоти: 360/2160 ид, части за Х. С. М., с ЕГН *****, 180 / 2160 ид. части за С. Х. И., с ЕГН *****, по 120 /2160 ид. части за Ю. Л. Р. с ЕГН *****, Ф. Л. С. с ЕГН *****, С. Л. С. с ЕГН *****, Б. М. С. с ЕГН *****, З. А. Х. с ЕГН ***** и С. А. И. с ЕГН *****, по 80 / 2160 ид. части за Н. К. А. с ЕГН *****, Г. К. С. с ЕГН ***** и Р. К. А. с ЕГН *****, по 48 / 2160 ид. части за С. Ш. Д. с ЕГН *****, С. Ш. Д. с ЕГН *****, Т. Ш. Д. с ЕГН ***** и Т. Ш. Д. с ЕГН *****, по 45 /

2160 ид. части за Ф. М. Х. с ЕГН *****, Н. В. Х. с ЕГН *****, Н. В. С. с ЕГН ***** и О. В. Х. с ЕГН *****, по 40/2160 ид. части за З. С. И. с ЕГН *****, Б. С. И. с ЕГН ***** и А. С. Т с ЕГН *****, по 30/2160 ид. части за Р М. Х. с ЕГН *****, Г. И. А. с ЕГН *****, И. И. А. с ЕГН *****, Т. И. А. с ЕГН ***** и по 16 /2160 ид. части за К. К. А. с ЕГН *****, О. К. А. с ЕГН ***** и А. К. А. с ЕГН *****.

Недоволни от постановеното решение, са останА. Х. С. М., Н. Х. А., Д. Т. А., Т. А., С. Л. С. и С Ю. С., които чрез адв. Ст.Д го обжалват в законоустановения срок. Считат, че същото е неправилно и молят съда да го отмени, като вместо него постанови друго, с което да се изключи от делбата частта, предмет на иска по чл. 76 ЗН. Претендират присъждане на деловодни разноски.

В хода на настоящия процес първият жалбоподател е починал и като такива са конституирани наследниците му А. Х. Ю., Б. М. М., Н. Б. М. и Г. Б. М..

Ответните страни Т. Ш. Д. и С. Х. И., чрез адв. Р. Н., изразяват становище за неоснователност на жалбата. Молят обжалваното решение да бъде потвърдено, като правилно и законосъобразно.

Ответниците Н. К. А., Р. К. А., С. Ш. Д., С. Ш. Д., Т. Ш. Д., С. А. И., Ф. М. Х., Н В. Х., Н. В. С., О. В. Х., Ю. Л. Р., Ф. Л. С., З. С. И., Б. С. И., А. С. И., К. К. А., О. К. А., А. К. А., Г. И. А., Т. И. А., И. И. А., В. И. А., А. Б. М., Х. Б. М., И. А. С., А. И. А., Ю. И. А., Х. С. Х., Н. З. А. и Б. З. А., редовно призовани, не се явяват и не депозират становище по жалбата.

СОС като съобрази становищата на страните и данните по делото, прие за установено следното:

Жалбата е неоснователна.

Не се спори по делото, че страните са наследници от различни степени на М. Б Г /М. Б. Б. / б.ж. на с. Зарица, обл. Силистра, починал на 06. 04. 1954 г. Това е видно и от представените удостоверения за наследници № 3 / 20. 11. 2091 г., № 6 / 19. 02. 2015 г., № 7 / 19. 02. 2015 г., № 59 / 16. 02. 2015г, № 33 / 02. 06. 2015 г., № 46 / 19. 06. 2015 г., № 42 / 19. 06. 2015 г., № 43/19. 06. 2015 г., № 44 / 19. 06. 2015 г., № 45 / 19. 06. 2015 г., № 309 / 24. 07. 2015 г., № 320 / 30. 07. 2015 г., № 71 / 22. 11. 2016 г., № 1 / 04. 01. 2017 г., № 2 / 04. 01. 2017 г., № 42/11. 04. 2017 г. и № 45 / 18. 10. 2017 г, издадени от Кметство с. Зарица и Община Силистра.

Не се спори също, а и от представеното Решение № ЗАО1/19.04.1994 г. на Поземлена комисия (ПК) - гр. Главиница е видно, че със същото е възстановено правото на собственост на наследниците на М. Б. Б. върху процесиите земеделски земи с план за земеразделяне.

От Нотариален акт № 139/04.06.2008 г., том II, рег. № 2011, нот. д. № 235/2008г. на Нотариус № 413 на РНК – Йордан Даков, вписан в СВ - гр. Тутракан под вх. рег. № 1449/04.06.2008г., Акт № 139, том IV, д. № 783/2008 г. се установява, че на 04.06.2008г. наследниците-съсобственици Х. С. М. и Л.

С. М. са прода. на Н. Х. А. процесната нива № 015009 в местността „КОДЖА ЕКЕНЛИК“. Съпруг на приобретателя по сдЕ.та е Д. Т. А., видно от Удостоверение за семейно положение, съпруг/а и деца с изх. № 03 от 19.06.2015г., издадено от община Главница.

От Нотариален акт № 140/04.06.2008г., том II, рег. № 2012, нот. д. № 236/2008г. на Нотариус № 413 на РНК – Йордан Даков, вписан в СВ - гр. Тутракан под вх. рег. № 1450/04.06.2008г., Акт № 140, том IV, д. № 784/2008г. се установява, че на същата дата Х. С. М. и Л. С. М. са прода. и другата нива - № 006008 на ответника С. Л. С., а съпруга на приобретателя е С. Ю. С., видно от Удостоверение за семейно положение, съпруг/а и деца с изх. № 320 от 30.07.2015г., издадено от община Главница.

Единият от двамата прехвърлители по посочените разпоредителни сделки – Л. С. М., е починал през 2012г., поради което като страни в производството са конституирани неговите наследници – Ю. Л. Р., Ф. Л. С. и С. Л. С., видно от Удостоверение за наследници с изх. № 42 от 19.06.2015, издадено от Община Главница.

Предвид обстоятелството, че към момента на сключването на разпоредителните сделки, обективирани в цитираните нотариални актове, процесните имоти са били съсобствени, продажбите не са породили вещно-прехвърлителен ефект извън притежаваните от сънаследниците Х. С. М. и Л. С. М. общо 1/3 ид.ч. от правото на собственост върху същите. Установено е, че ид. ч. от наследствените имоти са прехвърлени на лица извън кръга на наследниците, тъй като Н. Х. А. не е наследница на М. Б. Б., а С. Л. С. наследява правата на своята майка С С М., но след нейната смърт /починала през 2014г./, следователно към датата на разпоредителната сдЕ. – 04.06.2008г. същият е нямал качеството на наследник на общия наследодател.

С влязлото в сила решение № 98/25. 10. 2016 г., постановено по гр.д. № 130/2015 г. по описа на ТРС, относно иска по чл. 76 ЗН е признато за установено между ищците Т. Ш. Д. и С. Х. И. и ответниците Х. С. М.; Ю. Л. Р., Ф. Л. С., С. Л. С., Н. Х. А. и Д. Т. А., че Договора за покупко - продажба, сключен под формата на Нотариален акт № 139/04.06.2008 г., том II, рег. № 2011, нот. д. № 235/2008 г. на Нотариус № 413 - Йордан Даков, вписан в СВ - гр. Тутракан под вх. рег. № 1449/04.06,2008 г., Акт № 139, том IV, д. № 783/2008 г., е относително недействителен спрямо ищците Т. Ш. Д. и С. Х. И.. Признато е за установено също между ищците Т. Ш. Д. и С. Х. И. и ответниците Х. С. М., Ю. Л. Р., Ф. Л. С., С. Л. С. и С. Ю. С., че Договора за покупко - продажба, сключен под формата на Нотариален акт № 140/04.06.2008 г., том II, рег. № 2012, нот. д. № 236/2008 г. на Нотариус № 413 - Йордан Даков, вписан в СВ - гр. Тутракан под вх, рег. № 1450/04.06.2008 г., Акт № 140, том IV, д. № 784/2008 г., е относително недействителен спрямо ищците Т. Ш. Д. и С. Х. И..

Целта на правната норма на чл. 76 от ЗН е да не се раздробява наследственото имущество, т. е. да не се увеличава броя на съсобствениците, за да може делбата да се извърши при спазване принципа на чл. 69, ал. 2 от ЗН. Съдебната практика приема, че не всяко разпореждане с отделен предмет

от наследството или идеални части от него е недействително, а само онова, което по преценка на неразпоредилия се с дела си сънаследник уврежда определено негово право, а именно правото сънаследственото имущество да бъде поделено само между сънаследници. (в този см. Решение № 44/06.07.2017 по дело № 3117/2016 на ВКС, ГК, I г. о.).

Сънаследниците, упражнили правото си на иск по чл. 76 ЗН, целят по отношение на тях да бъде прогласена недействителността на акта на разпореждане със сънаследствената вещ и връщането на същата в делбената маса. Между страните по съдебния актът на разпореждане е ваден, но не прехвърля права, ако искът по чл. 76 ЗН се уважи. Последиците на акта на разпореждане не се зачитат в отношенията на сънаследниците, поради което не приобретателят, а разпоредилият се с вещта или части от нея сънаследник е носител на правото на собственост на сънаследствената вещ и делбата следва да се извърши с неговото участие. Ако във втората фаза, при извършване на делбата, разпоредената сънаследствена вещ не се падне нему в дял, то ще следва, че в отношенията между прехвърлител и приобретател актът на разпореждане, макар и действителен, не може да прехвърли права. Прехвърлителят сънаследник отговаря спрямо приобретателя по реда на чл. 189 и сл. ЗЗД. В този см. ТР 1/№ 1/19.05.2004 г. по тълк. д. № 1/2004 г. на ОСГК на ВКС.

Съобразявайки така изложеното, съдът счита че доводите в настоящата жалба, че с обжалваното решение ТРС не е съобразил тази относителна недействителност спрямо Х. С. М., Н. Х. А., Д. Т. А., С. Л. С. и С. Ю. С., като е следвало да съобрази, че те са си придобили тяхната 1/3 ид. част и при условие, че тя няма прехвърлителен ефект, то си остава тяхна и трябва да се изключи от делбата, са несъстоятелни.

Несъстоятелни са и доводите, че съдът неправилно е включил като съделители всичките наследници на Л. С. М., вкл. и разпоредилият се с наследствената си част. Разпоредбата на чл. 75, ал. 2 ЗН установява, че ако делбата е извършена без участието на някой от сънаследниците, тя е нищожна. Изразът "без участието на някой от сънаследниците" се тълкува в широк смисъл, че при всички хипотези на извършване на делба без участието на лице от кръга на титулярите на правото на собственост делбата е нищожна. За да се извърши делбата между действителните съсобственици, ако е заявен искът по чл. 76 ЗН, както е в случая, като главна надлежна страна в процеса следва да участва сънаследникът - прехвърлител. Приобретателят по съдебния акт също има качеството на главна страна (ответник) и необходим другар, но по иска за прогласяване на относителната недействителност, а не по делбата./ В този см. т.1 ТР 1/04г. на ОСГК/.

Що се касае до довода, че една част от съделителите в качеството си на наследници на починалите по време на производството съделители не са конституирани като такива с нарочно определение, то следва да се има предвид, че в хода на процеса своевременно са конституирани наследниците на починалите съделители. Това се отнася и за починалите след последното с.з. пред ТРС съделители /Зеките – на 3.10.19г., Б. – на 14.08.19г. и Гюлеш – на 30.08.19г./, като съдът е конституирал техните наследници своевременно,

след като е установил смъртта ми.

Съдебната практика е категорична, че когато страната е починала преди обявяване на съдебното решение, но след приключване на устните състезания, постановеният съдебен акт е допустим, тъй като делото е разгледано с нейно участие и производството се спира след постановяване на решението по делото, т. е. смъртта в този случай не е пречка за постановяване на съдебен акт. В този см. Р. № 22 от 1.03.2022 г. на ВКС по гр. д. № 2288/2021 г., II г. о, Опр-е № 174 от 30.03.2018 г. на ВКС по гр. д. № 3536/2017 г., II г. о., Р. № 155 от 26.04.2011 г. по гр. д. № 917/2010 г. на IV г. о., Р. № 86 от 03.04.2015 г. по гр. д. № 5563/2014 г. на IV г. о. и др./. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 229, ал. 2 във връзка с ал. 1, т. 2 ГПК.

С обжалваното решение правилно е допусната делбата на процесните ниви между посочените в обжалваното решение лица, придобили имота чрез наследяване от М. Б.ов Гьоч (М. Б. Б.), б. ж. на с. Зарица, общ. Главиница, роден на 18.10.1879 г., починал на 06.04.1954 г., при съответните квоти (в ид, ч.), след съобразяване размера на дяловете на всеки от съделителите /привеждане на дробите под общ знаменател/.

ТРС правилно е съобразил, че съгласно чл. 5 от ЗН низходящите от първа степен следва да получат по 1 / 3 ид. ч. от наследството, като идеалната част, припадаща се на всеки от наследниците им ще се получи като се раздели съответната наследствената част на техния брой и по този начин, след привеждане под общ знаменател, се получават определените в решението законни квоти, при които следва да бъде допусната делбата между посочените лица, изчерпателно изброени в исковата молба и допълнително конституирани пред съответните инстанции към момента на постановяване на решение № 26/25.09.19г., като те съвпадат със субектите на спорното материално правоотношение и се легитимират като съсобственици в имуществената общност.

Ето защо, решението на ТРС следва да се потвърди, като правилно и законосъобразно.

Съобразно изхода на делото пред СОС, в полза на жалбоподателите не следва да се присъждат разноси, а ответниците нямат искане за присъждане на деловодни разноси.

Водим от горното, ОС

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 26/25.09.2019 г. на ТРС по гражданско дело № 219/2018 г.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС при условията на чл. 280 ГПК в едномесечен срок от връчването му на страните по делото.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____